

Nieuws uit de Hervormde Gemeente Elspeet

2023 | Week 40

Predikant: ds. M. van Kooten

Nunspeterweg 4

8075 AC Elspeet

Tel. 0577-491206

E-mail: m.vankooten@solcon.nl

Scriba: ouderling J. Fijan

Zichtweg 3

8075 CN Elspeet

Tel. 0577-491098

E-mail: scriba@hervormd-elspeet.nl

IBAN Coll. van Kerkrentmeesters Herv. Gem.:

NL29 RABO 0384 7680 75

IBAN Coll. van Diakenen Herv. Gem.:

NL61 RABO 0347 5000 99

Diensten

D.V. zondag 8 oktober

09.30 uur ds. M. van Kooten

15.00 uur ds. J.A.J. Pater te Doornspijk

D.V. vrijdag 13 oktober

14.30 uur ds. M. van Kooten (Huwelijksbevestiging)

Collecten

1. Kerk

2. Instandhouding predikantsplaats

3. Kerk (Deurcollecte)

Van harte aanbevolen

Kinderoppas

Teunie Bossenbroek-Mulder, Nienke Fijan en Esther Huisman

Catechisaties

Groep 1 moet leren de vragen op blz.12 en maken de opdrachten op blz 12 en 13 van De enige troost deel

1. Groep 2 moet leren de vragen op blz 12 en maken de opdrachten op blz.12 en 13 van De enige troost deel 2. De derde groep moet maken en voorbereiden de opdrachten 2 t/m 5 op blz.8 en 9 van De enige troost deel 3. De vrijdagavondgroep moet leren de vragen op blz 10 en maken de opdrachten op blz 12 en 13 van het Voorbeeld der Goddelijke waarheden deel 1.

Vrouwenvereniging Wees een zegen

DV woensdag 11 oktober hopen we elkaar weer te ontmoeten in 't Kerkerf. Dan staat bijbelstudie 2 op het programma, graag deze alvast thuis voorbereiden. Hartelijk welkom vanaf half 8, dan staan de koffie en thee klaar.

Hartelijke groet van het bestuur

Mannenvereniging

Aanstaande dinsdag, 10 oktober, is er weer mannenvereniging. Aanvang 19.30 uur in 't Kerkerf. Inleider deze avond is voorzitter Cees van 't Noordende. Schriftgedeelte van behandeling is Genesis 12: 9- 20. Aan de hand van het leven van Abraham volgen we dit seizoen het jaarthema van het blad MANKracht: "Wandelen met God". Alle mannen vanaf 18 jaar hartelijk welkom, ook als je zomaar een keertje wilt komen kijken.

JV de Schatgravers

Hoi allemaal, Wat was het een mooie start vorige week zaterdag! Bijna allemaal waren jullie van de partij om te volleyballen, voetballen of tafeltennissen bij de Meulenbarg. Na die sportiviteit werden er heerlijke hamburgers gebakken. Tot slot zongen we met elkaar bij het kampvuur. Deze gezelligheid en bezinning (met

wat lekkers;) willen we graag voortzetten in de komende JV avonden. D.V. 10 oktober is er de eerste JV avond in 't Kerkerf. Zit je in groep 7,8 of de eerste klas? Welkom! Je mag ook zomaar een keer komen kijken. We beginnen om zeven uur, om half negen is de avond afgelopen. Tot ziens!

Machiel van de Bosch en Annemiek Stelwagen

Gemeentedag Zaterdag 7 Oktober 2023

DV Zaterdag 7 okt is er gemeentedag in het Kerkerf, Dit is tevens opening van het winterwerk. Voor de liefhebbers is er een fietsroute uitgezet van ongeveer 28 km. Deze fietstocht begint om 13:15 (bij droog weer, en eigen inzicht). Voor degenen die niet willen of kunnen fietsen is er inloop vanaf 15:30 uur. Er is dan koffie, en er is dan ook gelegenheid om Dominee van Kooten te feliciteren, Bij droog weer is er een springkussen voor de kinderen, om 17 uur is er een broodmaaltijd en stukje vlees van de BBQ. Hier willen we om 17 uur mee beginnen om op tijd klaar te zijn voor het avondprogramma. Tussen het eten en het avondprogramma zal Henry Frens nog wat spelen op het kerkorgel. Rond 19 uur zal het avondprogramma beginnen. Ittyuel Khokhar een gevluchte Pakistan hoopt voor ons te spreken over de christenvervolging en de gevaren van islam.

Iedereen van harte welkom

Psalmzangavond met Bovenstem

Op D.V. Zaterdagavond 14 Oktober zal om 19.00 uur in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente in Nederland een psalmzangavond worden gehouden met bovenstem. Spreker is ds.A.J.van Wingerden en organist Arthur de Jong. De collecte is voor de Gereformeerde Bijbelstichting

Gebroeders Staverman predikant te Elspeet (II)

Ds. Jan Reinder Staverman die slechts zestien weken Elspeet diende was ongehuwd. Vandaar kon het beroepingswerk na diens overlijden op 7 december 1824 spoedig ter hand genomen worden. In het andere geval zou eerst de weduwe recht hebben nog geruime tijd in de pastorie te wonen. Als eerste werd reeds in februari 1825 een beroep uitgebracht op ds M.L.Bonzet te Denekamp. Nadat deze bedankte werd een maand later Jan Reinders broer Henricus Johannes Staverman (1765-1832) een beroepsbrief overhandigd. Henricus stond evenals zijn overleden broer alsmede zijn vader als eerste gemeente in Wapserveen. Hij was aldaar ook in de pastorie geboren. Hij diende deze gemeente van 1792 tot 1794 waarna hij naar Kolderveen vertrok. In beide gevallen werd hij door zijn

broer Jan Reinder bevestigd. In Elspeet was het ds.Dibbetz uit Garderen die hem op 21 augustus 1825 tot de dienst inleidde met de woorden 'Doe het werk van een evangelist' (2 Tim.4:5). Staverman deed intrede met 'Maar wij hebben deze schat in aarden vaten opdat de uitnemendheid der kracht zij van God en niet van ons (2 Kor.4:7). Mogelijk een toespeling op de korte periode dat zijn broer in Elspeet stond en al spoedig met ziekte te kampen kreeg die hem naar het graf sleepte. Hij was in tegenstelling tot zijn broer gehuwd, en wel met de apothekerdochter Elisabeth Radj's terwijl hun huwelijk werd bekroond met een dochtertje Geertrude dat al jong overleed, waarna later opnieuw een dochter die naam kreeg, alsmede een jongen genaamd Johannes. Tijdens zijn ambtelijke bediening in Elspeet kreeg hij een beroep naar Bunschoten in 1827 en een jaar later naar Diever dat destijds een rechtzinnige gemeente was. Hij bleef aan Elspeet verbonden.

Tot enige tijd geleden was er verder weinig meer bekend van Henricus Johannes dan dat hij een rechtzinnig predikant was. Het blijkt echter dat hij weliswaar rechtzinnig was maar zonder te beleven wat hij preekte zoals dat wel het geval was met zijn oom en kennelijk zijn broer die we de vorige keer ter sprake brachten. Het kan ook geweest zijn dat hij lange tijd in diepe duisternis verkeerde betreffende zijn eigen geestelijk leven, hetwelk wel eens meer is voorgekomen. In de periode dat hij Elspeet diende is daar verandering in gekomen. Door een studie van de amateur-historicus B.Hooghwerff over geestelijke opwekking op de Veluwe getiteld 'Zegen op de Veluwe' zijn we daar nader over geïnformeerd. Dit boek hebben trouwens alle gemeenteleden van de vrije hervormde gemeente te Driedorp onlangs cadeau gekregen. Maar nu terzake.

Hooghwerff ontdekte een brievenbundel van de familie van Apeldoorn uit Heerde waarin melding wordt gemaakt van de geestelijke omkeer van ds.Staverman. Johanne Aleida Boeve-van Apeldoorn schreef op 8 maart 1832: 'Gij schrijft uw moeder over dominee Staverman. Mijn man is enige dagen te Elspeet geweest. Het schijnt dat de Heere hem van zijn vermogens heeft beroofd, temeer daar er verscheidenen in zijn familie aan onderhevig zijn. (We moeten in het duister tasten over de kwaal die ze bedoeld. Misschien moeten we denken aan de cholera waar de eerste symptomen toen werden ontwaard en die later dat jaar echt doorbrak op de Veluwe. MvK). Doch de vromen in die plaats denken wel het goede van hem. Het schijnt dat de Heere aan die plaats bijzonder met Zijn Geest werkt'. Egbertje Eilers schreef in diezelfde

tijd dat er meer dan dertig mensen waren die geestelijke werkzaamheden hadden. Elspeet was destijds een gemeente met 700 zielen. Op 22 maart 1832 schreef neef Bart van Essen aan de familie van Apeldoorn: 'Eerst moet ik toch schrijven het overlijden van ds.Staverman te Elspeet. Gij zult wel gehoord hebben dat die man enige tijd zo naar voor zichzelf geweest is en dat er nu en dan naburige leraars gepredikt hebben. Het was de 11e maart toen ds.Callenbach van Nijkerk er predikte dat hij des voormiddags onder de godsdienst het tijdelijke met het eeuwige verwisselde. Hij was daags te voren heel opgeruimd en bemoedigd geweest. De leraar van Nijkerk, die een bijzonder vroom en godvruchtig man is, had de avond ervoor heel goed met hem kunnen spreken. Hij heeft het ook aanstonds na het eindigen van de godsdienst bekend gemaakt aan de gemeente en tevens betuigd dat ze niet bedroefd hoefden te zijn als dezulken die geen hope hebben, maar dat hij kon geloven dat hun leraar naar de hemel was'.

Het gerucht van de geestelijke ruimte die bij ds.Staverman had plaatsgevonden kwam al veel eerder dr.H.F.Kohlbrugge ter ore die toen nog ambteloos burger in Utrecht was. Hij schreef aan zijn vriend H.van Heumen te Delft op 22 februari 1832 daarover. Hierbij de brief gehele brief waaruit slechts een citaat in het boek werd opgenomen maar die de moeite waard is in het geheel te lezen, welke Hooghwerff mij welwillend ter beschikking stelde. Het gedeelte wat ds.Staverman betreft heb ik cursief laten afdrukken.

'Zeer waarde broeder in de Heere Christus onze dierbaren en algenoegzamen Heere en Zaligmaker, onze Rotssteen en onze verwachtingen! Genade en vrede worde u vermenigvuldigd, sterkte en wasdom bidde ik u toe van Hem, die op Zijn tijd de eenzame zet in een huisgezin en de verlatene en onvruchtbare eens zal doen uitbreken, dat het zal zijn: van waar is mij dit? Van waar zijn mij deze? –

Met zoveel blijdschap en verheuging des harten ontving ik uw zoo broederlijke brief van 20 januari, hetgeen mij mededeelde van uit uw inwendig leven aan mij tot geene geringe verkwikking en bemoediging – de wijze waarop de Heere u gegeven heeft de zaak der waarheid te beschouwen heeft iets treffends en vertroostends tevens. Ja, ja, wij kirren als de duiven in de steenrotskloven, o welk een lieflijk gekir in de ooren des Heeren Zebaoth – zou Hij niet haastiglijk hooren hoewel Zijne langmoedigheid groot is.

Er gebeuren zeer vele dingen, die alle verwachting te boven gaan - de Heere werkt in 't verborgene in den lande. Trouwens zo is Zijn Naam - Gij zijt een verborgen God, Israëls Heiland en Verlossing. Te Amsterdam

zoudt gij een aantal lieden van de hoge stand rondom da Costa zien. In de families der groten aldaar werkt de Heere door, door alle samenvoegselen en zamenbindselen. Capadoce te Scherpenzeel is het middelpunt geworden voor die omstreken van zeer frekwente onderlinge bijeenkomsten. Boven de Bilt, heeft onlangs iemand met name van Es van Doorn eene oefening gehouden eerst van honderd en jongstleden vrijdag van driehonderd hoorders omgeven, zo zegt mij iemand die er bij is geweest, een ander bevestigde, er waren er vijfhonderd. Hier te Utrecht gaat het minder naar mijn wens. Er zijn enige onaangenaamheden gekomen, veroorzaakt daardoor dat twee der voorgangers beide met gaven toegerust elkander niet konden dulden, en een er van onder zware verdenking is gekomen van hoererij en overspel. Dit heeft de gemoederen verdeeld. Sommige hangen de eerste, sommige de ander aan. Dit baart mij eensdeels veel verdriet, hoewel ik hierdoor goede moed heb en weet dat dit hoe schijnbaar tegen ... evenwel medewerken moet ten goede. De Predikant te Elspeet is krachtadig bekeerd, dit geeft veel beweging en opwekking in de omgeving van Elburg enz. Onze vriend Laatsman predikant te Rheden bij Nijmegen predikt met kracht en betoning des Geestes, zoo dat er niets tegen kan. Te Kockengen bij Woerden is een proponent gekomen als predikant, van wien ik een treffend brief gelezen heb, zijn naam is Schrikker, en ik houd mij overtuigd dat hij den schrik des Heeren predikt of de menschen er door bewogen mochten worden tot het geloof. De Leerredenen van Krummacher, getiteld Elias, de Tisbieter, en enige andere geschriften van hem, vertaald door Albrecht te Amsterdam, zijn reeds ten getale veertienduizend! onder de mensen verspreid. Zij maken inderdaad eene nieuwe periode voor ons land uit.

Nog moet ik u verhalen dat er veel opwekking komt in Friesland - ook te Bunschoten bij Nijkerk, en te Putten houdt men sedert lang reeds oefening op zondagavond in de kerk voor eene talrijke schaar. Aan het Loo heeft men een waardig en godvruchtig man het oefenen willen beletten, maar hij heeft onmiddellijk vrijheid er toe ontvangen van Z.M. de Koning. Te Doorn heeft de predikant de oefening willen beletten geassisteerd door schout en dienders. De zaak is voor de rechtbank te Amersfoort getrokken en aangezien men in die oefening geen politiek behandelde, is de oefenaar vrijheid gegeven voort te gaan, en moest de predikant de kosten betalen.

De Algenoegzame God, de Vader van onze Heere Jezus Christus en door Hem onze Vader, geve u, Zijn kind, en ons zich steeds te verblijden in Zijn

onwankelbare trouw en te roemen in Zijn goedertierenheid, welke duurt tot in eeuwigheid. Wanneer gij in Zijn Woord, die onuitputtelijke mijn delft, wens ik u toe, dat gij gedurig met de spade van het gebeds en van het geloofs mag stoten op die rijke goudlagen der beloften en toezeggingen, welke alle in Christus Jesus onze Heere ja en amen zijn. Amen. Ik verblijd mij dat gij veel in uwe gebeden denkt aan uw innig liefhebende broeder in Christus, H.F. Kohlbrügge'.

Bij de diensten

Zondagmorgen hopen we verder te gaan met de profeet Ezechiël. We lezen hoofdstuk 7. 's Middags heb ik geruild met ds. Pater uit Doornspijk. We wensen u gezegende diensten toe. Komt u vooral ook trouw op onder de bediening van het woord?

Ter overdenking

Het is een vervloekte vrede, die verkregen wordt door het oog naar Christus te wenden en nochtans zijn zondige begeerlijkheden aan de hand te houden (Thomas Sheppard 1605-1649)